

УКРАЇНА

Центральна виборча комісія

ПОСТАНОВА

м. Київ

10 жовтня 2020 року № 364

Про невідкладні заходи щодо створення належних умов для безпечної організації та проведення голосування на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року

Відповідно до статті 6 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) виборчі права громадян України – це гарантовані Конституцією України та Кодексом їхні права на участь у виборах, які проводяться в Україні. Основні виборчі права громадян України включають право вільно обирати (право голосу на виборах) та право бути обраним.

Забезпечення здійснення визначених Конституцією України та Кодексом основних принципів виборчого права, засад виборчого процесу, реалізації виборчих прав громадян України, підготовки та проведення виборів покладається на виборчі комісії як незалежні органи адміністрування виборчих процесів (частина перша статті 32 Кодексу).

Підготовка організації і проведення голосування та підрахунок голосів виборців здійснюються на виборчих дільницях, що утворюються Центральною виборчою комісією або окружною виборчою комісією відповідно до Кодексу та існують на постійній чи тимчасовій основі (частина перша статті 28 Кодексу).

Частиною одинадцятою статті 33 Кодексу визначено, що органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також державні підприємства, установи і організації зобов'язані створювати належні умови для здійснення виборчими комісіями їхніх повноважень.

За змістом частини другої статті 62 Кодексу місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування або інші органи (посадові особи), які відповідно до закону здійснюють їх повноваження, забезпечують звичайні виборчі дільниці належними приміщеннями для організації їх роботи та проведення голосування відповідно до вимог Кодексу та нормативів облаштування таких приміщень, установлених Центральною виборчою комісією, а також надають технічну допомогу в їх облаштуванні.

Звичайні виборчі дільниці використовуються для підготовки, організації та проведення голосування на загальнодержавних і місцевих виборах (частина третя статті 29 Кодексу).

Постановою Центральної виборчої комісії від 5 червня 2020 року № 99 на неділю, 25 жовтня 2020 року, призначено проміжні вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 208 (Чернігівська область).

Також на неділю, 25 жовтня 2020 року, Постановою Верховної Ради України від 15 липня 2020 року № 795-ІХ та постановами Центральної виборчої комісії від 8 серпня 2020 року № 160, від 14 серпня 2020 року № 176 призначено відповідно чергові та перші вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів.

Статтею 1 Закону України “Про Центральну виборчу комісію” визначено, що Комісія є постійно діючим колегіальним державним органом, який діє на підставі Конституції України та законів України і наділений повноваженнями щодо організації підготовки і проведення виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих виборів, всеукраїнського та місцевих референдумів у порядку та в межах, установлених законами України.

Згідно із законодавчо визначеними повноваженнями Комісія, зокрема, забезпечує реалізацію і захист виборчих прав громадян України, дотримання передбачених Конституцією України та законами України принципів і засад виборчого процесу (стаття 2, пункти 1, 2 статті 17 Закону України “Про Центральну виборчу комісію”).

Водночас у зв’язку із встановленням на всій території України карантину та запровадженням посилених протиепідемічних заходів на території зі значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, відповідно до пункту 43¹ постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 “Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” (далі – Постанова) на період дії карантину вибори проводяться із здійсненням протиепідемічних заходів відповідно до Порядку здійснення протиепідемічних заходів під час організації та проведення виборів (далі – Порядок), затвердженого Постановою.

Пунктом 3 Порядку встановлено, що Центральна виборча комісія, окружна, територіальна та дільнична виборчі комісії (далі – виборча комісія) забезпечують організацію підготовки та проведення відповідних виборів із дотриманням санітарних норм та правил, протиепідемічних заходів, затверджених Порядком.

Разом з тим є низка проблемних питань, вирішення яких вкрай важливе для мінімізації ризиків під час місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, пов’язаних із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Комісія звертає увагу, що незабезпечення здійснення визначених Постановою та Порядком протиепідемічних заходів створить загрози для реалізації гарантованого статтею 38 Конституції України права громадян України брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

1. Так, за змістом пункту 12 Порядку виборцям, які підлягають самоізоляції відповідно до пункту 20 Постанови, рекомендується здійснювати голосування за місцем перебування. Виборці, які виявили бажання проголосувати за місцем перебування, не пізніше 20 години останньої п'ятниці перед днем виборів повинні подати заяву з доданою довідкою медичної установи про стан їх здоров'я для прийняття відповідною дільничною виборчою комісією на її засіданні рішення щодо їх включення до витягу зі списків виборців для голосування за місцем їх перебування.

При цьому не встановлено порядку надання довідки медичної установи про стан здоров'я виборців, які підлягають самоізоляції згідно з пунктом 20 Постанови, а також не встановлено форм такої довідки чи поширення інших форм довідок на такі випадки.

Комісія листом від 30 вересня 2020 року № 21-41-2970 з метою забезпечення реалізації на проміжних виборах народного депутата України 25 жовтня 2020 року в одномандатному виборчому окрузі № 208 (Чернігівська область), на чергових і перших місцевих виборах 25 жовтня 2020 року прав виборців, нездатних пересуватися самотійно, а також виборців, які підлягають самоізоляції відповідно до пункту 20 Постанови та виявили бажання голосувати за місцем перебування, вже зверталась до Міністерства охорони здоров'я України з проханням, зокрема, дати відповідне доручення керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних державних адміністрацій щодо забезпечення виконання постанов Центральної виборчої комісії від 27 липня 2012 року № 126, від 8 липня 2020 року № 134 та Порядку.

2. Комісія листом від 4 жовтня 2020 року № 21-33/1-3144 звернулася до обласних, районних, міських, районних у містах, селищних, сільських територіальних виборчих комісій, у якому наголосила на необхідності визначення власних орієнтовних потреб у засобах, необхідних для здійснення передбачених Постановою та Порядком протиепідемічних заходів під час організації та проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, та строків доведення відповідної інформації до розпорядників коштів місцевого бюджету.

У зв'язку з цим Центральна виборча комісія вбачає вкрай важливим дотримання відповідними органами державної влади, органами місцевого самоврядування положень Постанови, у тому числі в частині забезпечення необхідною кількістю засобів індивідуального захисту, додаткових засобів індивідуального захисту, безконтактних термометрів, мийних та дезінфекційних засобів для учасників виборів та супутнього обладнання (диспенсери, стійки тощо) відповідно до вимог Постанови та Порядку.

Разом з тим необхідно визначити перелік конкретних протиепідемічних заходів відповідно до стандартів Міністерства охорони здоров'я України, які мають бути забезпечені, зокрема, органами місцевого самоврядування.

3. У зв'язку з розміщенням приміщень дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування в закладах освіти, а також використанням для підготовки та проведення місцевих виборів спеціальних виборчих дільниць, що існують на постійній основі у стаціонарних закладах охорони здоров'я, з метою забезпечення роботи дільничних виборчих комісій відповідно до вимог Кодексу в умовах карантину та запровадження посиленіх протиепідемічних заходів є необхідність надання Міністерством освіти і науки України та Міністерством охорони здоров'я України адміністраціям відповідних закладів рекомендацій та/або роз'яснень стосовно забезпечення умов роботи дільничних виборчих комісій та доступності приміщень дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування для виборців.

4. Також Комісія звертає увагу на необхідність забезпечення відповідними органами державної влади, органами місцевого самоврядування в межах компетенції:

- фінансування видатків, пов'язаних зі здійсненням протиепідемічних заходів у зв'язку з організацією та проведенням виборів;
- перевірки та функціонування наявних вентиляційних систем, систем кондиціонування повітря (за наявності), функціонування систем відчинення вікон у приміщеннях виборчих комісій, приміщеннях для голосування з метою забезпечення можливості їх провітрювання;
- проведення інструктажів для членів виборчих комісій та інших осіб щодо правил використання та утилізації засобів індивідуального захисту;
- проведення інструктажів для осіб, які здійснюватимуть дезінфекційні заходи або прибирання приміщень виборчих комісій чи приміщень для голосування, щодо порядку здійснення відповідних протиепідемічних заходів;
- функціонування та недопущення блокування окремого входу та виходу із приміщень виборчих комісій чи приміщень для голосування (за наявності);
- постійної наявності в санітарних кімнатах (за їх наявності) проточної води, рідкого мила, антисептичних засобів для рук та паперових рушників (або електросушарок для рук);
- інформування виборців про необхідність дотримання правил безпеки шляхом здійснення відповідних оголошень (за необхідності), розміщення у приміщеннях інформаційних матеріалів щодо захисту від вірусних інфекцій, профілактики інфікування COVID-19 та його поширення;
- оперативного реагування відповідних служб для надання медичної допомоги в день проведення голосування, підрахунку голосів виборців, встановлення підсумків та результатів виборів;
- сприяння та участі в проведенні просвітницької кампанії щодо порядку голосування виборців у період дії карантину, необхідності дотримання протиепідемічних обмежень тощо.

З огляду на вказане, враховуючи, що здійснення протиепідемічних заходів під час організації та проведення виборів на період дії карантину потребує скоординованих дій державних органів, органів місцевого самоврядування, Центральна виборча комісія вважає за необхідне звернутися до відповідних органів щодо створення в межах компетенції належних умов для здійснення протиепідемічних заходів, необхідних для організації та проведення виборів 25 жовтня 2020 року.

Враховуючи викладене, відповідно до частини другої статті 19, статті 116 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 61, частини другої статті 62 Виборчого кодексу України, статей 20, 23, 39 Закону України “Про Кабінет Міністрів України”, постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 “Про встановлення карантину та запровадження посиленіх протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-

CoV-2”, керуючись статтями 2, 11 – 13, пунктами 1, 2, 71, 13 статті 17 Закону України “Про Центральну виборчу комісію”, Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Звернутися до Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших органів (посадових осіб), які відповідно до закону здійснюють їх повноваження, стосовно необхідності невідкладного вирішення питань щодо створення належних умов для здійснення протиепідемічних заходів, спрямованих на недопущення поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, під час організації та проведення виборів 25 жовтня 2020 року.
2. Цю постанову надіслати Кабінету Міністрів України, Міністерству охорони здоров’я України, Міністерству фінансів України, Міністерству освіти і науки України, обласним державним адміністраціям для доведення до відома органів місцевого самоврядування та Київській міській державній адміністрації.
3. Цю постанову оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Голова Центральної виборчої комісії О. ДІДЕНКО